

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Ildikó Budová:

Historické a geopolitické limity vzájemných vztahov Slovenska a Maďarska

Autorka se ve své práci zaměřila na vztahy Slovenska a Maďarska, které představují jednu z třecích ploch jinak obecně dobrých, kooperativních a přátelských vazeb v současné střední Evropě. Přestože jde o téma v mnoha ohledech českému prostředí blízké, lze už na úvod konstatovat, že autorka přináší zajímavý a inspirativní pohled na danou bilaterální situaci.

Východiskem se jí stala teoretická pozice sociálního konstruktivismu, konkrétně jeho chápání kolektivní identity. To tvoří východisko pro hypotézu práce, která předpokládá, že limity (byť je otázka, zda spojení „historické a geopolitické“ v názvu práce vystihuje výstižně zkoumanou materii) slovensko-maďarských vztahů vyplývají ze vzájemně konfliktně vytvářených národních identit. Celou situaci samozřejmě dále komplikuje přítomnost významné maďarské menšiny na Slovensku, která vtahuje do vzájemných vztahů jak slovenskou menšinovou politiku, tak maďarskou politiku zaměřenou na krajany v okolních zemích.

Práce je rozdělena do tří základních částí, z nichž první představuje konceptuální a teoretická východiska práce, druhá se věnuje historickému vývoji národní a etnické identity primárně ve slovensko-maďarském kontextu a třetí zkoumá dopady historicky vybudovaných sociálních konstruktů na vztahy Slovenska a Maďarska v období po roce 1992. Struktura práce je přehledná a logicky vychází z formulované hypotézy.

Hlavní devízou práce je pečlivé a detailní zpracování historických událostí a jejich zasazení do kontur zvoleného teoretického přístupu, což platí zejména o druhé části práce. Teze, kterou autorka vznáší, působí přesvědčivě a dobře dokládá vzájemně vyhrocenou konstrukci národní identity Slováků a Maďarů. Z hlediska metodologie se lze nicméně ptát, zda práce skutečně představuje kauzální analýzu, o níž hovoří v úvodu, protože vztah mezi národní identitou a konkrétní (zahraniční či domácí) politikou lze v daném teoretickém kontextu chápat spíše jako konstitutivní. To nezpochybnuje způsob provedené analýzy, spíše její formální označení. Ze substantivního hlediska je potom otázkou, nakolik je identitární vysvětlení peripetií slovensko-maďarských vztahů přínosnější než možné alternativní postupy (např. vysvětlení na základě konfliktu národních zájmů nebo zájmů jednotlivých vnitropolitických aktérů v obou zemích).

Po formální stránce je text zpracován pečlivě, stylisticky obratně a gramaticky bezproblémově (z hlediska syntaxu ruší jen ne zcela ojediněle chybějící čárky v souvětích). Práce obsahuje i několik zajímavých příloh; otázkou je, zda v této formě neměly být uvedeny i přehledy legislativních opatření, která uvádějí kapitoly ve třetí části. Práce obsahuje všechny požadované formální náležitosti.

V souhrnu hodnotím práci jako kvalitní, systematickou a přesvědčivou analýzu daného bilaterálního vztahu. Jednoznačně ji **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou až výbornou** v závislosti na tom, jak bude autorka během obhajoby schopna vypořádat se s výše vznesenými metodologicko-teoretickými otázkami.

V Praze dne 26. 8. 2015